

Klassiska noveller Nr 11

S. A. Duse:

Brevet.

Klassiska noveller 11.

S. A. Duse – Brevet. Berättelse.

Återutgivning av text från 1916

av S. A. Duse

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-516-0

Copyright © 2019 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksforlaget.se

Förord

När maken kommer hem sitter hustrun och röker i en ottoman.
Hon upptäcker snabbt att han är upprörd.
Snart får hon också veta att ett brev maken har i fickan ska förändra deras liv för alltid.

I början av 1900-talet var noveller och följetonger en viktig del av innehållet i svenska dagstidningar.

I den nya serien "Klassiska noveller" kan du läsa många av de här historiskt viktiga berättelserna.

En av de flitigaste svenska författarna under 1910- och 1920-talen var yrkesmilitären Samuel August Duse (1873–1933).
Han skrev 100-tals tidningstexter om bland annat krig, nyhetshändelser och romantik. Men han var framför allt känd för sina deckare om mästardetektiven Leo Carrington.

Den här texten publicerades ursprungligen i tidningen "Upsala nya tidning" i november 1916 med titeln "Brevet. Berättelse".

I den här e-boken publicerar vi originalets text ordagrant och helt utan ändringar; alla namn, uttryck och till och med felstavningar har behållits.

S. A. Duse: Brevet

*Den här texten publicerades ursprungligen i tidningen
"Upsala nya tidning" i november 1916 med titeln "Brevet.
Berättelse". Författare till texten är S. A. Duse (1873–1933).*

Hon hade krupit upp i ottomanhörnet och där placerat sig så, som endast en kvinna kan göra som är fullt medveten om sin tjuvningsförmåga och vilken attityd som passar henne bäst. Hennes man hade nyss kommit inom dörrarna, och samtalet hade genast börjat röra sig om hans bästa vän sedan ungkarlstiden, Ferdinand Birck, miljonären, som han just besökt.

Hon gav mannen en förstulen blick. Han var sig inte riktigt lik. Något måste ha hänt honom. Han såg blek och upprörd ut, men var dock i sitt tal och sätt lika stillsam och lugn som vanligt. Å vad hon avskydde det där lugnet. Om han ändå någon gång kunde rycka upp sig och visa att det fanns ruter i honom.

Hon kände sig upplagd att säga emot honom.

»Nej», sade hon. »Jag tycker inte alls om din vän Ferdinand. Han är en egenkär narr, dum och högfärdig.»

»Besynnerligt», sade han nästan som om han talat till sig själv. »Jag trodde att du och Ferdinand —»

»Jag och Ferdinand!» Hennes mörka ögon blixtrade på ett olycksbådande sätt. »Behåll du dina ungtkarlsvänner för dig själv, min käre Yngve, och låt mig vara i fred för dem. Du trodde — vad?»

»Å, jag har bara tyckt mig märka att en viss sympati har funnits mellan vännen Ferdinand och dig. Och det har glatt mig mycket, kära Ebba.»

Uttrycket i hans ansikte motsade hans ord. Det fanns inte ett spår av glädje i det. Istället syntes ett skarpt drag av bitterhet och smärta kring hans mun. Men hon märkte det icke.

»Jag förstår inte vad du menar», sade hon kallt. »Sympati för den där äcklige Ferdinand? Förskona mig från honom, är du snäll.»

I hennes vackra ansikte syntes en affekterad likgiltighet, ett drag av förnäm trötthet som för resten klädde henne utmärkt. Hon tände en cigarett, lutade sig lättjefullt mot ottomanens mjuka kuddar och fördjupade sig i en fransk roman.

Yngves ögon följde linjerna av hennes smärta, smidiga gestalt. Hon hade lagt upp de små högvristade fötterna i soffan, och den korta kjolen dolde icke ett par sällsynt välformade vader. Hans blickar överforo nackens fina böjning, det vågiga kastanjebruna håret med den nyckfulla locken framför ett litet förtjusande öra, och de stannade vid de röda läpparna, som med välbehag sögo på cigarretten. Hon var onekligen gudomligt vacker.

»Det kan inte ha undgått dig, att Ferdinand beundrar dig», återtog han.

»Det har jag aldrig märkt», svarade hon med en axelryckning. »Och det vore mig för resten fullkomligt likgiltigt.»

»Är du riktigt säker på det?»

Tonen i hans röst kom henne att spritta till. Hon såg upp med en

min av förvåning.

»Vad menar du?»

»Precis vad jag säger. Man kan bedra sig på sig själv.»

»Du tröttar mig, min vän», sade hon otåligt. »Varför skall du hålla på att tala om den där Ferdinand? Det roar mig inte alls.»

»Det är möjligt. Men det kanske kommer att intressera dig — mot din vilja — innan jag har slutat.»

Det låg någonting hårt, nästan befallande i Yngves röst. Så hade han aldrig tilltalat henne förr. Hon var i begrepp att ge ett starkt svar, men nöjde sig med en ny, likgiltig axelryckning. Vad tjänade det egentligen till att bråka? Yngve var tydligen i misshumör av en eller annan orsak. Sannolikt var det hans trassliga affärer igen.

»Jag har ju aldrig förr talat med dig om Ferdinand Birck», återtog han. »Förstår du inte varför jag gör det nu?»

»Jag har inte lärt mig gissa gåtor.»

»Nåväl, då skall du få höra det. Jag har för närvarande stora bekymmer. Mina sista börsspekulationer ha totalt misslyckats och i dag behövde jag tiotusen för att undvika en katastrof. Ferdinand är mycket rik.»

»Jaså», sade hon och ett förstulet leende lekte på hennes läppar. »Det visste jag inte.»

»Han är miljonär. Och i går skrev jag till honom och bad om ett lån —»

Nu såg hon upp.

»Har du vänt dig till — h o n o m och bett om pengar?»

»Ja. Jag har ju sagt det.»

»Du har just ingen stolthet, du!» sade hon med ett föraktfullt le-

ende. Och med en gest som om hela saken inte angick henne, tände hon en ny cigarrett.

»Stoltheten är ofta falsk, min vän. Men jag medger att hade jag då vetat vad jag nu vet, så hade jag inte vänt mig till honom.»

Nu visade hennes ansikte intresse ända till spänning.

»Du menar — att han sade nej, vägrade att hjälpa dig?»

»Nej, tvärtom. Han sade ja utan ett ögonblicks tvekan och skrev genast ut en check.»

»Ja, nu kommer jag till det. Ser du, det var den där säkerheten, som förstörde alltsammans.»

»Var han så obillig i sina fordringar?»

»Han fordrade ingen säkerhet alls.»

»Då förstår jag dig inte,» sade hon. Och åter syntes samma tillgjorda likgiltighet, samma förnämna drag av trötthet i hennes ansikte som under början av deras samtal. Hon lutade sig lättjefullt tillbaka och ehennes blickar följde den lätta cigarrettrökens ringlar mot taket.

»Det var just det, att han ingen säkerhet begärde, som förstörde alltsammans», återtog han envist.

»Förstörde vad?»

»Mitt liv — och hans — och ditt!»

Han framslungade dessa ord som i doft raseri mellan sammanbitna tänder.

Hon ryckte till, som om hon fått ett piskrapp. I hennes ansikte syntes en skymt av skräck. Men ögonblicket därpå förde hon åter cigarretten till sina läppar.

»Han ville inte veta av någon säkerhet», fortsatte Yngve, som nu var mycket blek. »Vad skall det tjäna till vänner emellan», sade han. »Och då jag vidhöll att åtminstone ge honom en revers, svarade han

litet vårdslöst att jag kunde kvittera på brevet vari jag bad om den. Och han tog ur fickan —»

»Nå?»

Hon hade slutat att röka och satt nu upprätt i soffan. Hennes ögon följde girigt hans läppar.

»Han tog ett brev ur fickan och räckte mig», fortsatte Yngve hest. »Men det blev ingenting kvitterat på det.»

»Hur så?»

»Det brevet var inte skrivet av mig, utan av — dig!»

Hon ville svara, men endast ett oartikulerat ljud trängde över hennes läppar. I detta ögonblick var hon blekare än mannen.

»Ferdinand försökte ta igen det, när han märkte sitt misstag», fortsatte han och tog fram ett hopskrynklad brev. »Men det gör han aldrig mer —»

Han slängde brevet till henne.

»Läs det än en gång!» sade han. »Det är skrivet av dig och till honom, som du inför mig kallar äcklig och egenkär och vill var förskonad ifrån. I brevet kallar du honom älskling och jublar över att jag ingenting anar —»

Hennes cigarrett hade fallit till golvet, och ingen av dem märkte att den brände ett hål i den persiska mattan —

Fakta: Författaren S. A. Duse

Namn: Samuel August Duse.

Född: 2 augusti 1873, Stockholm.

Död: 9 februari 1933, Stockholm.

Föräldrar: kammarjunkare Carl Patrik Teodard Duse och Anna Matilda Forssberg.

Engelskspråkiga deckare är fyllda av just... privatdeckare, medan svenska nästan bara har poliser i huvudrollerna.

Men när den första svenska deckarvågen började år 1913 så var det en privatdetektiv i huvudrollen: Leo Carring. Denne driver en kombinerad advokat- och detektivbyrå, är en mästare i förklädnad, ekonomiskt oberoende och är så bra på att lösa brott att polisen ofta låter honom ta hand om svårlösta brottsutredningar.

Detektiven Carring skapades av en av svensk kulturs mest spännande personligheter, Samuel August Duse.

Han började sin karriär inom militären och var yrkesofficer inom Svea artilleriregemente.

Men det var som äventyrare han första gången skapade rubriker. Han deltog i den svenska Antarktisexpeditionen 1901-1904 som me-

teorolog och kartograf. Han tillbringade en mycket tuff vinter i Hop-pets vik i Sydpolshavet, en av de svåraste som några forskare upplevt. Han skrev ner sina upplevelser i boken "Bland pingviner och sälar" vilket gjorde honom berömd i hela landet.

Under de följande åren skrev han flera pjäser men gled sakta men säkert över till berättelser om äventyr och brott. Ofta skrev han under pseudonymen Sam Sellén.

År 1913 publicerades hans första Leo Carrington-deckare, "Stilett-käppen", som blev en stor succé. Inspirationen till Leo Carrington är hämtad från Sherlock Holmes, något som inte minst märks i slutet av böckerna då deckaren presenterar alla ledtrådar och pekar ut en mördare.

Framgången gjorde att "S. A. Duse" på egen hand skapade den första svenska deckarvågen. I snabb följd kom böckerna "Det nattliga äventyret" (1914), "Spader kung" (1915), "Doktor Smirnos dagbok" (1917), "De fyra klöveressen" (1918), "Cobra-mysteriet" (1919), "Antisemiten" (1921), "Nattens gåta" (1922), "Leo Carringtons dubbelgångare" (1923), "Hemligheten" (1924), "Fallet Dagmar" (1925), "Skuggan" (1926), "Pistolskottet" (1928) och "Zuleikas hämnd" (1929).

Böckerna gavs ut i upplaga efter upplaga och spreds över hela världen med översättningar till ett dussintal språk.

Trots att han led av svåra smärtor efter skador under vintern vid Sydpolen var Duse flitig skribent, föreläsare och aktiv i olika sällskap. Han var också en uppmärksam målare och skulptör.

Den svenske deckarförfattaren avled i februari 1933 och ligger begravd på Norra Begravningsplatsen i Stockholm.

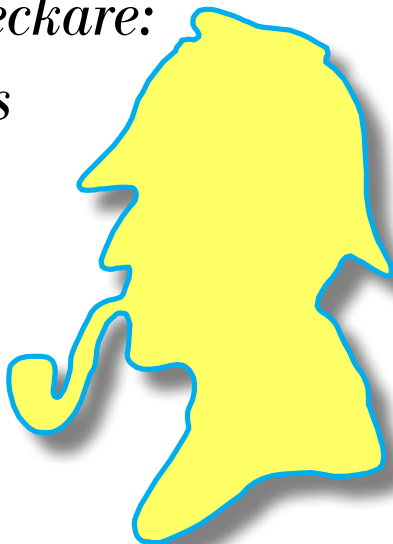

Samuel August Duse.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carrington*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se